

PA UL

ŠKOLNÍ ČASOPIS JAZYKOVÉHO GYMNÁZIA PAVLA TIGRIDA, OSTRAVA-PORUBA

ÚNOR 2024

9. ČÍSLO

MONT BLANC str. 3

ROZHOVOR S LUCIÍ RUFEROVOU str. 14 -17

OBSAH

EDITORIAL	1
CESTOVÁNÍ	2
POLYGLOT	4
VŠEHOCHUŤ	5
ROZHOVOR	14
KULTURA	17
VLASTNÍ TVORBA	19
VÝTVARNÁ DÍLNA	22
KOMIKS	26

EDITORIAL

Milá čtenářko, milý čtenáři,

vítám vás jako nová šéfredaktorka časopisu Paul, a proto prosím tento editorial berte s nadsázkou, protože je to poprvé, co něco takového píšu.

Doufám, že jste si užili pololetní prázdniny! Zima plná sněhu je už asi za námi, protože jak se zdá, jaro klepe na dveře. Ano, čas letí a ČAS je taky leitmotivem tohoto čísla.

Čekají vás zajímavé články a tipy, např. na cestování. Můžete se inspirovat cestou do Panamy, podniknout s námi trek kolem hory Mount Blanc nebo zjistit, jaké to je na výměnném programu v Magdeburgu. Nejvíce článků najdete v rubrice Všechno, kde se dozvíte o vlivu paleo diety na zdraví, zamyslete se nad tím, kolik máme vlastně pohlaví, dozvíte se o mistrovství světa v tanci v Li-berci nebo o programu na hradě Sovinci. Také v tomto čísle zjistíte, jak je to spátkem třináctého. Máte se ho obávat?

Pokud jste někdy zvažovali, že byste odjeli studovat do zahraničí, ale nevíte, jak to probíhá, jistě vás potěší rozhovor s Lucií Ruferovou, která je momentálně na ročním studijním pobytu s názvem Rok ve Francii. Pro fanoušky kultury jsou zde např. články o seriálu The Crown, o koncertu Terezy Maškové v pražské Lucerně nebo o nových hitech skupiny Måneskin. Výtvarně nadaní studenti a básníci z řad studentů dostali prostor na posledních stranách časopisu PAUL. Doporučuji také úryvek ze scénáře k filmu Vánoční chlapec či komiks, jehož autorky jsou také nové grafické redaktorky.

P.S.: Líbilo se vám číslo? Chcete se podílet na tvorbě dalšího? Kontaktujte nás přes Instagram (@pauljgpt) nebo email (maternovas@jazgym.cz).

Katrin Natalie Tschaba,
šéfredaktorka časopisu Paul

DOVOLENÁ V PANAMĚ

Když jsem se rozhodovala, kam letos vyrazit na dovolenou, měla jsem na mysli něco zcela odlišného od svých předchozích cest. Toužila jsem zažít dobrodružství v krásné přírodě, na tropických plážích a poznat exotickou kulturu. Po dlouhém hledání jsem si vybrala Panamu, konkrétně ostrov Contadora. A bylo to místo jako v reklamě na ideální dovolenou – bílý písek, průzračně modré vody a klidná atmosféra!

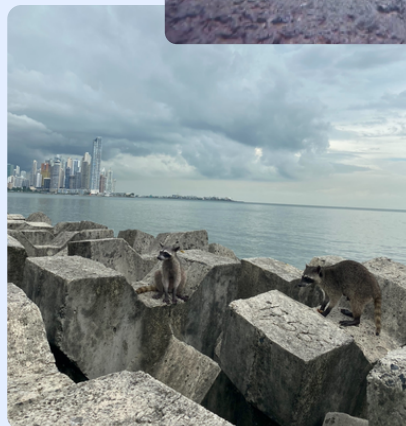
Hlavním důvodem, proč jsem se rozhodla procestovat Panamu, byla jedinečná kombinace přírodního bohatství a odlišné kultury. Panamský deštný prales, národní parky a úchvatné pláže na obou pobřežích, to vše mě lákalo. Rozhodla jsem se navštívit Panamu v období dešťů, což může znít neobvykle, ale byla to skvělá volba. V tuto roční dobu se zde objevují keporkaci, které můžeme při troše štěstí také spatřit.

Díky teplým vodám je zde pro ně bezpečno, nevyskytují se zde kosatky, což jsou jejich největší nepřátelé. Velryby rodí svá mláďata a učí je základnímu chování, aby se o sebe dokázala postarat. Dalším důvodem, který mě přesvědčil o návštěvě Panamy, byla možnost potápění. O prázdninách jsem si udělala kurz potápění.

Podmořský svět v Tichém oceánu jsem si nemohla nechat ujít. V blízkosti ostrova Taboga jsem se dostala až do hloubky 20 metrů a byl to jeden z nezapomenutelných zážitků. Korálové útesy, různé druhy ryb a vraky lodí byly součástí tohoto podmořského dobrodružství.

Poznala jsem bohatou historii města Panama City. Navštívila jsem staré město Casco Viejo, kde jsem procházela úzkými uličkami a obdivovala historické budovy. Vidět Panamský průplav, který spojuje Atlantský oceán a Tichý oceán, bylo pro mě fascinujícím zážitkem.

Moje dovolená v Panamě a na ostrově Contadora předčila veškerá má očekávání. Panama mě okouzila svou rozmanitostí a krásou a já si odvezla mnoho vzpomínek a úchvatných fotografií.

TEXT A FOTO
JULIE KOTALOVÁ

MONT BLANC: OPRAVDU NEJKRÁSNEJŠÍ TREK EVROPY?

Ať jste nebo nejste velkými fanoušky horské turistiky, tento alpský úžas vás jistě uchvátí. Tour du Mont Blanc vede po hranicích Francie, Itálie a Švýcarska s celkovým převýšením 10 000 m o délce 170 km. Trasa se skládá z devíti etap, plných nádherných výhledů. Uvidíte zde bujnou faunu i flóru a také můžete ochutnat místní pokrmy v horských příbytcích. Příjemným překvapením může být i fakt, že tento trek se dá ujit za pouhých devět dní.

ZVLÁDNOU TO I LAICI?

Tento trek, který se se svou náročností může na první pohled zdát vhodný jen pro ty zkušené a odvážné horaly, zvládne skoro každý. Cesta je sice obtížná, ale je zde mnoho možností a alternativ, které vám ji ulehčí. Můžete jít s průvodcem a chodit kratší úseky. Svůj batoh si ulehčíte i tak, že budete přespávat na horských chatách nebo vaše zavazadla poveze vycvičený osel. Pro ty pravé trekaře je určitě možnost přespání ve vlastním stanu. Nepochybně je to větší adrenalin a levnější varianta. Dávejte si pozor, kde můžete stanovat. V každé části hor je to jinak.

ZÁŽITEK NEMUSÍ BÝT PŘÍJEMNÝ, HLAVNĚ KDYŽ JE SILNÝ!

Nechci vám však jen mazat med kolem pusy. Rozhodně nepodceňte své schopnosti a možnosti. Divoká příroda a horské živly jsou neúprosné. Mějte k ní respekt. Počasí je zde velmi proměnlivé. Počítejte proto se vším a vezměte si oblečení do zimních i letních podmínek. Také se připravte na vysoká denní převýšení, a to třeba i 1200 m za den. Na druhou stranu uvidíte každý den nové a nové krásné výhledy, ledovce, zvířata. Především se vám ale otevře pohled na nejvyšší horu západní Evropy Mont Blanc.

HLADY ANI ŽÍZNÍ NEUMŘETE!

Nemusíte mít obavy, že byste snad umřeli vyčerpáním a hladu. Je dobré si rozvrhnout jídla a pokrmy, které vám vyhovují, a vzít si je s sebou. Skoro každý den však po cestě narazíte na horskou chatu s občerstvením. Můžete tak ochutnat zázraky francouzské, italské a švýcarské kuchyně a zpříjemnit si krušné chvíle. O čistou pramenitou vodu z horských potoků není nouze. Počítejte však s malou horskou peněžní přírážkou.

SÁM, NEBO VE SKUPINĚ?

Lidé jsou zde přívětiví, usměvaví a rádi si s vámi popovídají či společně s vámi půjdou kus cesty. Neváhala bych proto vyzkoušet jít trek i sama. Získáte zde nové přátele, zkušenosti a možná si i sáhnete na své vlastní dno. Ze svých vlastních zkušeností vím, že neuděláte chybu, když se rozhodnete jít. Budete ještě dlouho čerpat ze zážitků a zkušeností, které vám trek dá.

TEXT A FOTO
MAGDALENA MACHÁČOVÁ

VÝMĚNNÝ PROGRAM MENTALE GESUNDHEIT MAGDEBURG 2023

Am 14. Oktober bin ich mit drei Mitschülerinnen aus den zweiten und dritten Klassen und Frau Poloková mit dem Zug von Ostrava-Svinov nach Magdeburg gefahren. Die Fahrt hat etwa zehn Stunden gedauert. In Magdeburg sind wir erst am Abend angekommen und gleich sind wir in der wunderschönen Villa Böckelmann untergekommen.

Morgen haben wir die anderen Teilnehmer getroffen. Dort waren Jugendliche aus Griechenland, der Ukraine, Litauen, Deutschland, Polen, Chile, Thailand, den USA, Rumänien, Spanien, Frankreich und Brasilien. Dann haben wir uns vorgestellt und ein paar Kennenlernspiele gespielt.

Das Thema des Projektes war mentale Gesundheit. Wir haben über die typischen Vorurteile bezüglich mentaler Gesundheit und Medien viel gesprochen und sollten ein Projekt über dieses Thema in kleineren Gruppen als ein Video, ein Gedicht oder ein Plakat vorbereiten. Am Abend haben die Gruppen ihre Werke präsentiert.

An einem Tag haben wir auch einen Ausflug ins Zentrum von Magdeburg gemacht. Wir haben viele historische Sehenswürdigkeiten besichtigt, zum Beispiel das Hundertwasserhaus „die Grüne Zitadelle“ oder den Magdeburger Dom.

Zwei Abende waren die sog. Kulturabende. Jede Gruppe hat den anderen Teilnehmern ihr Land präsentiert. Unser Team hat viel Essen mitgebracht und auch den Tanz Kopf, Schulter, Knie und Fuß den anderen auf Tschechisch beigebracht. Alle hatten viel Spaß und unser Essen war für die Ausländer außerordentlich lecker. Uns hat die Präsentation von Griechenland sehr gefallen, weil wir einen traditionellen griechischen Tanz gelernt haben. Die Griechen haben auch ein Quiz über Griechenland vorbereitet und wir haben viel über ihr Land erfahren. Zum Beispiel, dass Griechenland nicht nur Sonne, Strände und Meer ist, sondern dass es auch wunderschöne Gebirge und Winter hat.

Am Freitag, dem 20.10., haben alle das Zertifikat Youthpass erhalten und wir haben neue Informationen über die Möglichkeiten erfahren, die es in Europa neben Erasmus-Projekten gibt. Alle Teilnehmer haben viele neue Menschen aus verschiedenen Ländern kennengelernt und neue Freundschaften geschlossen.

Dieses Projekt war ein sehr interessantes und wichtiges Erlebnis für uns alle.

Wir hoffen, dass wir in Zukunft an einem ähnlichen Projekt teilnehmen werden.

TEXT A FOTO DENISA FOLDYNOVÁ

Impact of *paleo diet* on human health

01 Benefits of paleo diet include: improved cholesterol and gut health, reduced blood pressure and reduced all-cause mortality

02 Many people report improvements in inflammation, focus and sleep

03 Other advantages are improved satiety and glycemic control and reduce weight loss

04 However there is no evidence to support paleo diet as a healthy long-term eating plan

Paleo diet can benefit your body in many ways, but it can also be dangerous and you should definitely listen to your body and discuss any problems with your doctor

BARBORA FOJTÍKOVÁ

ČOKOLÁDOVÝ FESTIVAL

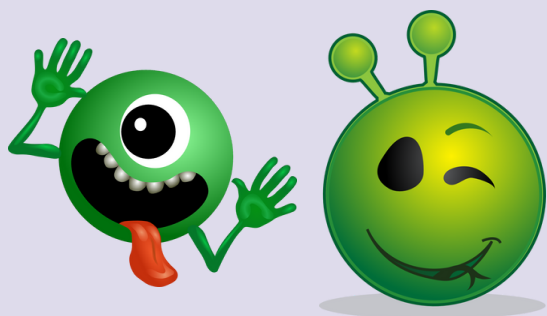
Čokoládový festival neboli ČokoFest už po několikáté přijel do Ostravy. V Trojhalí Karolina jste na konci října mohli ochutnat nejlepší čokoládové pochoutky, např. čokoládový kebab nebo jahody v čokoládě. Kdyby už vám čokoláda lezla na nervy, nejvíce zajímavá slaná dobrotka jsou smažené červi. Ano, taky jsem z toho napoprvé měla strach, ale není to tak špatné, jak to zní. Mimo jídla jste se mohli těšit na workshopy, koncerty nebo i na nějakou soutěž. Jako každý rok zde byla připravená Mega balónková výstava pro děti, aby si od té čokolády přece jen daly pauzu.

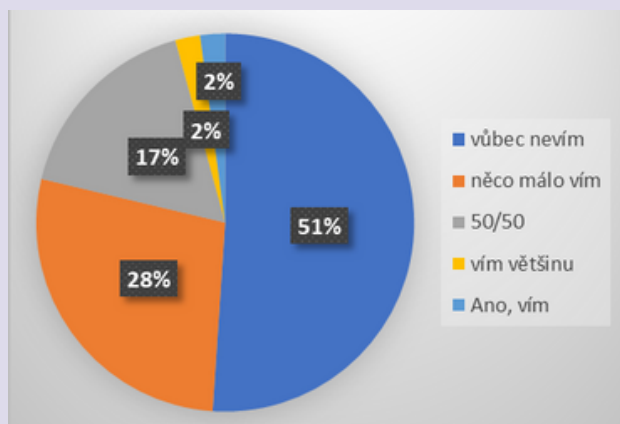
TEXT A FOTO KATRIN NATALIE TSCHABA

ANKETA: MENTÁLNÍ ZDRAVÍ

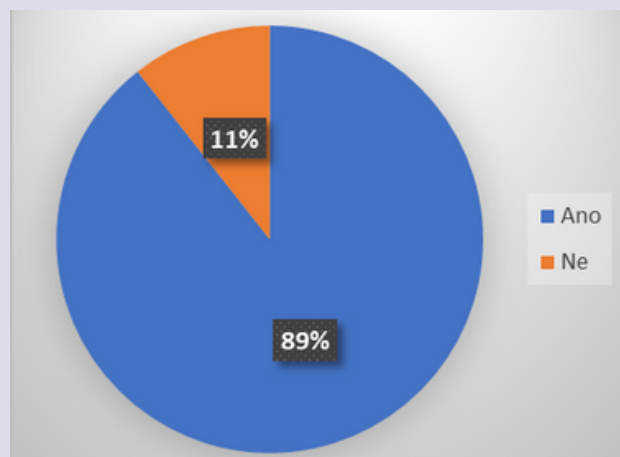
Duševní zdraví mladých lidí se zhoršilo. Asi 40 % z nich vykazuje známky střední až těžké deprese. Takové zprávy můžeme číst všude. A na téma mentálního zdraví byla zaměřena naše anketa, ve které odpovídalo 47 studentů naší školy.

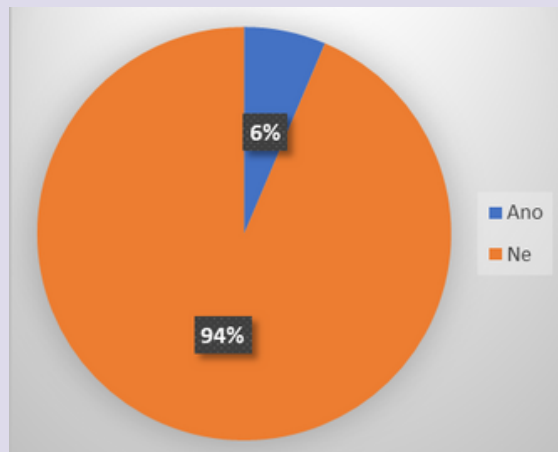
1) ORIENTUJEŠ SE V MĚSÍCÍCH MENTÁLNÍHO ZDRAVÍ? VÍŠ, KDY JE MĚSÍC POVĚDOMÍ O SEBEPOŠKOZOVÁNÍ NEBO MĚSÍC PREVENCE SEBEVRAŽD?

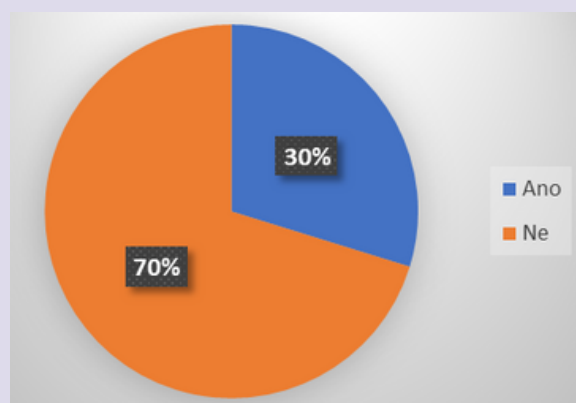
2) VÍŠ, ŽE MÁME VE ŠKOLE PSYCHOLOGA?

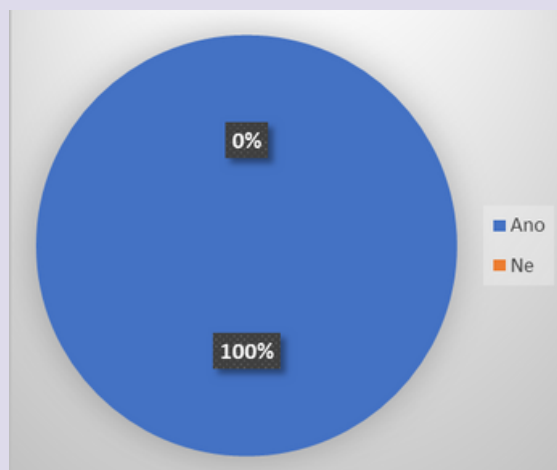
3) NAVŠTÍVIL/A JSI ŠKOLNÍHO PSYCHOLOGA?

4) VÍŠ, KDE MÁME NA ŠKOLE SCHRÁNKU DŮVĚRY?

5) MĚLY BY BÝT DNY MENTÁLNÍHO ZDRAVÍ A DALŠÍ PODOBNÉ PROJEKTY VE ŠKOLE ČASTĚJI?

KATRIN NATALIE TSCHABA

KOLIK MÁME POHLAVÍ?

Tématem společenských diskusí posledních let je glosování počtu pohlaví a jeho zesměšňování. Tyto debaty jsou často zneužívány populistickými a krajně pravicovými stranami k zisku hlasů konzervativně založených voličů. Jak to tedy doopravdy je s počtem pohlaví?

Jako člověk zainteresovaný do tohoto tématu sleduji nepochopení rozdílu mezi pojmy pohlaví a gender.

Gender je společenský předpoklad člověka k určitému chování.

Zastánci konzervativní tzv. gender critical theory říkají, že gender je spjat s pohlavím. Naším narozením získáváme povinnosti, které pramení z tradic a jejichž naplnění společnost očekává. Už jen podle tohoto vysvětlení se tato teorie podle mého názoru jeví, jako kdyby ji kázal kněz v 19. století proti feministkám a zrovnoprávnění.

Volné uskupení LGBTQ+ naopak stojí za tím, že každý si má ve společnosti najít své vlastní postavení a povinnosti. Genderů tedy existuje v podstatě nekonečně mnoho a jedná se o velmi vratký konstrukt, který v budoucnu může být rozbit.

Pohlaví je fyzická stavba těla jedince, která je většinou definována pohlavním ústrojím. Mnoho lidí si tedy představí, jak existují pouze dvě.

Existují také jedinci, které označujeme jako intersex. Jedná se o lidi s oběma, některými nebo žádnými pohlavními orgány. Některé země tyto osoby do občanských průkazů označují písmenem X.

Myslím si, že je nesmyslné tvrdit, že existují pouze dvě pohlaví. I ze samotné biologie totiž víme o existenci dalších. Lze se tedy ještě ohradit chromozomy (XY, XX), ovšem je známo tolik genetických odchylek, že si nikdy nemůžeme být na 100 % jistí.

A v konečném důsledku – ovlivnilo by nás nějak zjištění, že máme „špatné chromozomy“?

Tyto debaty se vedou jen z důvodu zachování tradiční společnosti a pseudofaktů, kam patří pouze pohlaví muž a žena, a pokud existuje něco jiného, je to špatně. Další gendery podle mne existují proto, aby se tyto předpoklady a nerovnosti vyrovnaly a každý mohl být tím, čím se cítí. Lidé, kteří mají s vnímáním genderové rozmanitosti problém, zpomalují naši společnost, utlačují svobodomyšlnost pohledu na sebe samotného. Muži, ženy i nebinární patří totiž všude.

GADZU

MISTROVSTVÍ SVĚTA V LIBERCÍ: TANEC A SNY

Rok se s rokem sešel a já opět vyrazila na Mistrovství světa v tanci v Liberci. Tentokrát jsme s týmem vyrazily na tuto soutěž na 5 dní. Opět se zde sešly taneční školy z různých koutů světa, soutěžily zde kromě naší země Slovensko, Bangladéš, Saudská Arábie, Rumunsko, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Kongo, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rusko, Belgie, Řecko, Slovinsko, Srbsko, Švýcarsko, Švédsko a Ukrajina.

Na tuto soutěž se vždy připravujeme dlouho a povedlo se nám vystoupit s několika choreografiemi. Tančila jsem s týmem dvakrát a umístily jsme se třetí a v další kategorii čtvrté. Nervozita byla pořád, ale nejvíce přišla, když jsem se připravovala na své první soutěžní sólo. Na druhou stranu jsem byla velmi šťastná, protože jsem měla možnost ukázat, co ve mně je, a v jeden den jsem si splnila dva sny. Tančila jsem ve fialových šatech, o kterých jsem snila už přes rok, a zároveň jsem se stala mistryní světa.

Překvapení pro některé bylo, že jsem použila ve svém vystoupení vlastní plakát. Schválně, kolik lidí může říct, že má svůj plakát? Berte to s nadsázkou, ale vidět se takhle velká, bylo hodně zajímavé. Jsem moc ráda, že mám možnost jezdit na takovéto soutěže a že mám kolem sebe lidi, co mě neustále podporují.

TEXT A FOTO KATRIN NATALIE TSCHABA

STŘEDOVĚK OŽIVÁ NA SOVINCI KAŽDÉ LÉTO

Na hradě Sovinci se každý víkend během letí sezóny můžete potkat s kostýmovanými průvodci, mezi které patřím i já. Pokud Sovinec navštívíte, jistě vás zaujme vystoupení tanečnic nebo ukázka práce kovářů. Velmi oblíbeným místem je také dobová kuchyně. Pravidelně se zde konají šermířská vystoupení.

A co se vlastně ve středověku nosilo? Moderní džíny a crop topy rozhodně ne. Ve vrcholném středověku ženy oblékaly spodničky, které vypadaly jako světlé šaty až na zem. A potom přibývaly další vrstvy šatů podle počasí. Muži nosili spodní kalhoty a halenu, na kterou podobně vrstvlili další oděv. Lidé ve středověku měli rádi barevné oblečení, ale výroba většiny barev byla zdlouhavá, takže např. modrou a červenou si mohli dovolit jen ti majetnější.

TEXT A FOTO EMA DUDKOVÁ

ZIMNÍ AKTIVITY

JAK TRÁVIT ČAS VZIMĚ?

Vzimě se dá dělat mnoho činností s rodinou i spřáteli, toto období ale také nabízí jedinečnou příležitost k tomu, abyste si odpočinuli sami doma. Záleží jen na vás!

AKTIVITY VENKU

Pokud je sníh, tak můžete stavět sněhuláka nebo si zahrát koulovačku. I vzimním čase je příjemné si zajít na procházku na hory, do lesa nebo jít skamarády na běžky, lyžovat, bruslit, bobovat či sáňkovat. Pokud třeba chcete strávit den s přáteli, doporučuji zajít si na venkovní kluziště v centru Ostravy a spojit to třeba skinem a čajovnou. V období Vánoc jistě mnozí z vás navštívili vánoční trhy v centru Ostravy nebo si udělali výlet za vánoční atmosférou do okolních měst.

RELAX DOMA

Další možností je dívat se na filmy u krbu s kakaem a s maršmelouny, hrát deskové hry či si číst knihu. Ať už se rozhodnete pro cokoli, užijte si krásu zimy a volný čas naplno!

TEXT A FOTO JANA KUSÁKOVÁ

TIPY NA DVĚ FILMOVÉ KLASIKY, KTERÉ VÁM STOPROCENTNĚ ZVEDNOU NÁLADU

1. SÁM DOMA (HOME ALONE, 1990)

Kdo by neznal osmiletého Kevina, který zůstal sám ve velkém domě, protože jej rodiče zapomněli doma a odjeli na dovolenou. Chlapec se nejen bavil, ale musel chránit svůj domov před nezvanými hosty. Komedie, která ani po více než 30 letech od premiéry nezklame.

2. KARLÍK A TOVÁRNA NA ČOKOLÁDU (CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY, 2005)

Další filmová klasika s hlavní postavou Charlie Bucketem, chlapcem z chudé rodiny, který žije v malé chatrči se svými rodiči, dvěma dědečky a dvěma babičkami. Továrna na čokoládu, jejímž majitelem je Willy Wonka, se nachází ve stejném městě. Pět šťastlivců, včetně Charlieho, se podaří dostat do této tajemné továrny na cukrovinky. Ano, milí čtenáři, zde na vás i na Charlieho čekají nebezpeční mužíčci Oompa-Loompuové. Tak pozor na ně!

AMALIJA ZHURBA

REFLEXE WORKSHOPŮ PRO MATURANTY

Přelom ledna a února byl pro vybrané studenty čtvrtého ročníku ve znamení projektových dnů. Ve středu si žáci 4. B a 4. E prošli školením snázvem Moje kariéra. Druhé pololetí začali přednáškou Finanční gramotnost.

MOJE KARIÉRA

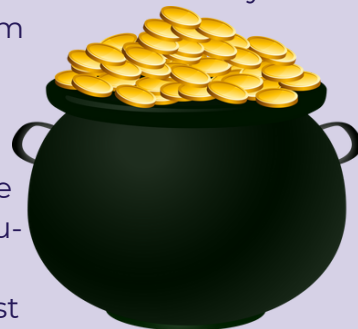
V tomto bloku studentům lektorky Alena a Irena vysvětlily z několika pohledů vše, co se týká výběrového řízení: z hlediska personalistky, podnikatelky a obyčejného člověka. Naučily je, co si dát do životopisu, jak správně využívat komunikační schopnosti a taky tzv. TNT techniku. Na závěr si většina zúčastněných prošla několika cvičebními přijímacími pohovory, které otestovaly jejich hbitost, přemýšlivost a taky sebevědomí. Vše probíhalo hladce, ve třídě vládla příjemná atmosféra, a tak si den všichni užili. Děkujeme dámám za jejich čas a doufáme, že se příští rok vrátí, aby pomohly dalším maturantům.

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Na naše gymnázium také zavítali manželé Kateřina a Martin Vévodovi. Pomocí prezentace prošli se studenty vše, co se týká půjček, účtů, pojištění a nákladů na budoucnost. Den však nebyl postavený jen na výkladu a prezentaci. Zúčastněné čekala i práce ve skupinách, diskuse a pár her. Jednou z nejužitečnějších aktivit bylo tvoření osobních „vision boards“. Studenti dostali za úkol utvořit koláž, která má reprezentovat jejich budoucí cíle a sny.

Nakonec si všichni zahráli Kahoot o symbolické ceny, především siale zrekapitulovali vše, co se dozvěděli nového. Moc jim za workshop děkujeme a věříme, že v budoucnu jejich projekt Finanční gramotnost ocení další studenti našeho gymnázia.

DANIEL DUDEK

INFORMAČNÍ ANTIKONCEPCE #7

PÁTEK TŘINÁCTÉHO – PŘÍČINA VŠECH NAŠICH PROBLÉMŮ?!

Paraskavedekatria fobie – takto vědci nazývají neoprávněný strach před pátkem třináctého. Desítky milionů lidí z různých částí světa pocítují tento strach na různých úrovních. Máme však velké štěstí, že tato kombinace měsíce a dne v týdnu nenastává často. Že ne? A co když vám řeknu, že třináctého častěji připadá na pátek než jakýkoliv jiný den v týdnu? Nevěříte?

Podívejme se spolu na tato fakta: Sluneční cyklus gregoriánského kalendáře je čtyřsetletý interval, který se skládá z 20871 týdnů. Distribuce dnů týdne v tomto cyklu je vždy stejná. Třináctého v jednom čtyřstaletí tedy připadá na každý den týdne asi 680krát. To znamená, že za čtyři sta let budou čtvrtek a sobota třináctý den 684krát, pondělí a úterý 685krát, středa a neděle 687krát. Ale právě pátek třináctého vychází neuvěřitelných 688krát. Ukázalo se totiž, že pátků třináctého je více než jiných třináctých dnů týdne. Proč se tohoto data obáváme? Jak se tento strach vůbec vytvořil?

JE PÁTEK NEŠŤASTNÝ DEN?

Předsudky, že je pátek třináctého nešťastný den, v sobě kombinují dvě negativní součásti – číslo 13 a pátek. Narativ o pátku jako nešťastném dni se v evropském prostředí nezformoval okamžitě. Ve folklóru různých národů byl pátek spojen s ženským božstvem, například u Římanů to byla bohyně Venuše. Proto je s ní spojen i název tohoto dne v řadě jazyků, jako venerdì v italštině a vendredi ve francouzštině. Ve skandinávské mytologii byl pátek pojmenován podle bohyně Freya. Proto se německy říká Freitag nebo anglicky friday.

V mytologických představách Slovanů byl pátek spojen s bohyní plodnosti jménem Živa. Později, s rozšířením křesťanství, se obraz této bohyně propojil s postavou velké mučednice Paraskevvy, známé také jako Petka nebo Pjatnica, což vysvětluje slovanský původ slova pátek. Spojením s předkřesťanským ženským božstvem lze vysvětlovat i předpisy a zákazy ohledně tohoto pátku. Zakazuje se totiž řada domácích úkolů žen, zejména čištění a úklid.

V křesťanství jsou negativní asociace o pátku spojené především s Velkým pátkem – dnem umučení a ukřižování Ježíše Krista. Ale i vobyčejné pátky křesťanské náboženství doporučuje půst a stranění se zábavy, pravděpodobně ve snaze překonat římský kult Venuše. Zákaz zábavy v pátek lze také vysledovat v lidové kultuře pozdějších epoch. Obraz pátku, který se vyvinul v křesťanství, ale není sdílen všemi náboženstvími. Například v islámu je pátek nejsvětější den v týdnu.

Negativní konotace pátku byla populární velmi dlouhou dobu. Ve 14. století významný anglický básník a prozaik Geoffrey Chaucer ve svém díle *Canterburské povídky* považuje pátek za „neúspěšný den“. V 17. století mnoho významných spisovatelů psalo, že pátek byl „špatný den“ pro zahájení čehokoliv nového, jako je spuštění lodě na vodu, začátek sklizně, napsání dopisu, svatbu, nebo dokonce i počátek léčby. Takové tipy ohledně např. odkládání léčby opět prokazují škodlivý potenciál podobných pověr.

MAGIE ČÍSLA 13

Další složkou negativního vnímání pátku třináctého je strach z čísla 13. Ve starověkém babylonském kalendáři, mimo obvyklých dvanácti měsíců, existoval ještě třináctý – takzvaný měsíc černé vrány. Babylon používal měsíční kalendář, který má o 11 dní v roce víc než slunečný. Tato část – třináctý měsíc – byla považována za obzvláště nebezpečnou. Tím pádem jsou dodnes číslo 13 i černá vrána spojovány s neštěstím.

Ke špatnému image čísla 13 přispěla také skutečnost, že následuje po čísle 12. U mnoha národů je číslo 12 významné: 12 znamení zodiaků, 12 olympijských bohů, 12 apoštolů atd. Toto číslo je jádrem číselného systému počítání, který vznikl ve starověkém Sumeru a postupně ovlivnil kultury Asýrie a Babylonu.

V různých kulturách se negativní asociace vztahují k číslu 13 z mytologického nebo náboženského hlediska. V křesťanství číslo třináct zastupuje Jidáš na svaté večeři – zrádce Ježíše. Podobným příkladem ve skandinávské mytologii může být mýtus o smrti krásného boha Baldra. Ve Valhale se bavilo dvanáct bohů, když se najednou objevil nezvaný host, který přesvědčil jednoho z bohů vystřelit na Baldra šípem z jmelí.

V důsledku toho Baldr zemřel a nastala temnota. Tímto třináctým, původně nepozvaným bohem, byl Loki – bůh podvodů.

PARASKAVEDEKARIAFOBIE

Podobné představy o pátku a čísle třináct tedy vznikly už dávno, ale jejich kombinace se rozšířila později. Jednotlivé zmínky byly zaznamenány v devatenáctém století, ale teprve od počátku dvacátého století začaly být pověry kolem pátku třináctého poměrně aktivně využívány v tisku a masové kultuře. Do jisté míry k tomu přispěl román Thomase W. Lawsona Pátek třináctého, vydaný v roce 1907. Byl o krachu akciového trhu, k němuž později skutečně došlo v USA v roce 1929. Někomu se proto tento román může zdát prorocký, i když krach akciového trhu v reálném světě nenastal v pátek, ani třináctého.

Strach z tohoto dvojnásobně nešťastného dne však postupně ovlivnil miliony lidí, a to od mírnou úzkostí i záchvaty paniky. Název pro tento strach (paraskavedekariafobie) je založený na překladu z řečtiny slov „pátek“, „třináct“ a „strach“ a navrhl jej psychoterapeut Donald E. Dossey. Je docela možné, že k popularitě tohoto fenoménu přispěla i série hororů Pátek třináctého (první film byl uveden v roce 1980).

CO NA TO NUMEROLOGIE

Zajímavé je, že pověry o pátku třináctého se šíří především v anglicky mluvících zemích, zatímco jiné dny jsou považovány za nešťastné v řadě jiných zemí. V Řecku tedy číslo 13 vyvolává negativní asociace v úterý. Napomohly tomu určité historické okolnosti, které připadly na úterý – ničující porážky Konstantinopole 13. dubna 1204 v důsledku křížových výprav a 29. května 1453. Druhá porážka sice nenastala v pátek třináctého, ale přidáním $1 + 4 + 5 + 3$ dostaneme 13. Zní to divně? Seznamte se, numerologie! Jedna z mých oblíbených pseudověd...

MÝTY A DEZINTERPRETACE

Mýty kolem pátku 13. jsou také živeny určitými negativními událostmi, které se v takový den odehrály. Například 13. října 1307 byli na příkaz krále Filipa IV. zatčeni templáři a 13. září 1940 byl Buckinghamský palác bombardován německými letadly. Lze citovat mnoho jednotlivých negativních událostí, i když je to pouze důkaz selektivního vnímání a dezinterpretace. Bombardování Buckinghamského paláce je sice zdůrazněno, ale fakt, že šlo o sérii náletů osmého, devátého, třináctého, patnáctého a sedmáctého září, nepomáhá pověřčivým lidem potvrdit jejich přesvědčení. O tom, že byl palác celkově v letech 1941 až 1944 pod palbou nacistů, už mlčím. Za druhé světové války v paláci pobývala královská rodina a hledat zde negativní vliv data či dne v týdnu je přinejmenším zvláštní.

MÝTY A STATISTIKA

Z pohledu statistiky se britští a nizozemští vědci v průběhu devadesátých let snažili ověřit, zda v pátek třináctého skutečně došlo k více nehodám než obvykle. Ukázalo se totiž, že například v pátek třináctého bylo výrazně méně autonehod a hospitalizací. Také podle výsledků obdobné studie bylo za běžný pátek spácháno 7 800 krádeží, zatímco v pátek třináctého – jen 7500. Zmíněný psychoterapeut Donald E. Dossey tvrdil, že k překonání iracionálního strachu z pátku 13. je třeba jednoduše vícekrát vyslovit paraskavedekariafobie. Přestože účinnost této rady zatím prokázána nebyla, můžete se tímto způsobem pokusit uklidnit. Mimochodem, doktor Dosi zemřel v roce 2016 a hádejte, ve který den! Přesně tak, v neděli třicátého prvního července. Není zde žádná souvislost, ať jste si stihli pomyslet cokoliv ;)

SOLOMIYA STRELBYSKA

DEN POEZIE SE STUDENTY JGPT

Už z plakátů zdobících naše školní chodby jste mohli zaregistrovat, že se v polovině listopadu v Knihovně města Ostravy v Opavské ulici uskutečnila Sousedská slavnost ke Dni poezie. Podle přátelského názvu lze odhadnout, že navštívit poklidnou, hřejivou atmosféru knihovny za sychravého počasí a zapojit se do připraveného programu mohl kdokoli.

Návštěvníci si nejprve vyslechli autorská čtení nadaných, zatím málo známých mladých umělců. Se svou tvorbou nás seznámil Vasilios Chaleplis, bohemista a také spoluzakladatel kulturní platformy Harakiri Czurakami. Zazněl také přednes žákyně JGPT Nikolý Matušové a bývalého studenta našeho gymnázia Matěje Justa. Velmi působivé byly horoucí verše nadané mladé básnířky Margarity Fotopulu.

Po zaznění poslední sloky mohli zájemci zamířit do dalších prostor knihovny a zúčastnit se workshopu, připraveného skupinou nadšených studentů Jazgymu, vedených paní učitelkou Myslikovjanovou. Náplní workshopu byla tvorba kaligramů ze slov básní Jana Skácela, Williama Shakespeara či jiných literátů.

Výslednou obrazovou báseň mohl autor zasadit do předem připraveného rámu, nakresleného na papírovou pohlednici, a případně pak poslat někomu poštou.

Všichni zúčastnění byli potěšeni společností stmelenou stejnou vášní a během celé, tentokrát komornější akce panovala stále neuspěchaná a úsměvná nálada. Návštěvníci si během programu mohli nabídnout občerstvení a pokochat se výstavou kaligramů bývalých i současných studentů JGPT, které vznikají každoročně v hodinách literatury. Konec se překvapivě rychle přiblížil, ale tak to bývá – čas ubíhá rychleji, když se věnujeme tomu, co nás naplňuje.

Součástí Sousedské slavnosti ke Dni poezie byla také prezentace textů, které knihovna zveřejnila v rámci projektu Píšu do šuplíku. Věříme, že mezi studenty Jazgymu i čtenáři KMO Opavská se najde více těch, kteří rádi píšou a své texty schovávají do pomyslné zásuvky. Vězte, že akce jako letošní Den poezie jsou bezpečným prostředím, kde budete moct svou múzu sdílet v okruhu lidí, kteří vás vřele přivítají a podpoří.

KLÁRA SKRŽÍZALOVÁ

LUCIE RUFEROVÁ O PROGRAMU ROK VE FRANCII: UŽ NA KONCI PRVNÍHO TÝDNE BYLO VŠE SUPER

Moje spolužačka Lucie Ruferová ze 4. E se rozhodla přijmout výzvu a odjela na jeden školní rok studovat na partnerskou střední školu do Francie do města Bar le Duc. Jak to vůbec začalo? Bála se? Bylo to jednoduché? Jak ji přijali francouzští spolužáci? Odpovědi na tyto a mnohé další otázky naleznete v rozhovoru, který jsme vedly formou emailové komunikace.

JAK SES DOZVĚDĚLA O PROGRAMU ROK VE FRANCII A CO VŠECHNO JSI PRO TO MUSELA UDĚLAT, ABYS BYLA VYBRANÁ?

O programu Rok ve Francii jsem se dozvěděla z různých stran. Paní učitelka třídní nám o něm řekla už v 1. E, někdy úplně na začátku studia. Pamatuji si, jak jsem si říkala, že bych to někdy mohla zkusit. Nebylo z toho nejdříve nic, protože jsem byla malá a zdálo se to nepředstavitelné. Minulý rok nám slečna, která absolvovala tento program, udělala prezentaci ve třídě a pak přišli na naši školu i organizátoři. Dozvěděla jsem se o možnosti studovat ve Francii podrobnosti a začala jsem o tom přemýšlet.

A co jsem pro to musela udělat? Nejprve jsem musela složit DELF zkoušku A2, potom jsem musela napsat motivační dopis ve francouzštině a vyplnit další formuláře. Když mě vybrali, tak jsme museli jít s rodiči na Krajský úřad Moravskoslezského kraje. Tam jsem měla pohovor ve francouzštině, kde jsem odpovídala na různé otázky, např. jaká je moje motivace a co si myslím, že mi to přinese. Potom mluvili i s rodiči a ptali se jich, jestli s tím souhlasí.

CO JSI OD STUDIJNÍHO POBYTU OČEKÁVALA?

To je zajímavá otázka. Já jsem od toho asi očekávala, že získám nové zkušenosti, lépe se naučím francouzsky a poznám nové lidi, Francii a francouzskou kulturu. Když už se o tom učíme ve škole, celkově 6 let, tak jsem si říkala, bylo by fajn nějak lépe poznat tuto zemi.

JAK RYCHLE TĚ OSTATNÍ VE FRANCII PŘIJALI?

Rychle. Hned se mě někteří „ujali“. První školní den se všichni viděli po prázdninách a chtěli být hlavně spolu. Byla jsem zmatená a na nic nebyl čas. První den byl teda nic moc, ale druhý den na intru i ve třídě se o mě všichni začali zajímat.

CO VŠECHNO JSI MUSELA UDĚLAT, KDYŽ JSI PŘIJELA?

Byla to trochu chyba ve výpočtech, protože hodně věcí nebylo zařízeno. Když jsme tam napsali, snažili se nám pomoci, ale hodně jsme si toho museli zařídit sami. Třeba internát, tam jsme museli dát přihlášku a další miliardu papírů, i ten počítač jsem si musela řešit.

Bylo zkrátka hodně papírování. Vůbec jsem nevěděla, jak bude probíhat první školní den. Musela jsem si zařídit kartičku carte jeun'est (což je jako ISIC) na obědy atd. ISIC totiž neznají.

JAK JSI ZVLÁDALA FRANCOUZŠTINU? JE TO TEĎ LEPŠÍ?

S francouzštinou, je to pořád zajímavé. Je to něco jiného než mít francouzštinu jenom ve škole, prostě celou dobu tam všichni mluví francouzsky. Ne že bych to úplně zvládla, ale snažím se. Když nevím, pokouším se to nějak vysvětlit. Angličtina mi ve Francii moc nepomůže, bohužel. Snažím se tam anglicky nic neříkat a nějak to vysvětlit. A jestli to je lepší teď? Moji kamarádi i učitelé mi říkají, že už jim rozumím lépe a že lépe mluvím, ale mně to třeba vůbec nepříjde, ale to je asi tím, že na sobě progres nevidím. Znáám pár nových slov, které si uvědomuji, ale jsou i slova, která už mám zažitá, a ani si neuvědomuji, že je používám.

POPIŠ SVŮJ DEN, PROSÍM.

Na internátu je budíček v 6.45, ale já s většinou studentů vstáváme v 6.30, oblečeme se, následuje ranní hygiena atd. Potom v 7.15 už musí všichni být pryč z internátu, jde se na snídani, která je v areálu školy. Po snídani jdeme rovnou na 1. hodinu.

Ve 12.00 zazvoní na obědovou pauzu, ale tím, že všichni mají přestávku ve stejný čas, je v jídelně vždycky moc plno. Většinou si tedy jdeme sednout s holkami na lavičku, a když je v jídelně menší řada, vydáme se směr oběd. Obědová pauza je do 13.30 a potom následují odpolední hodiny, které jsou tak přibližně do 16.30, kdy je otevřený internát. Pokud skončím dřív, musím čekat ve škole, než se internát otevře. Udělám si úkoly. Na internátu nás kontrolují v 17.30, jestli tam jsme. Připravuju se do školy, dělám úkoly a snažím se dohánět i českou školu.

V úterý a čtvrtek chodíme s lidmi z internátu hrát basketball nebo volejbal, potom v 18.30 je večeře. Po večeři se jde zpátky na internát. Pak většinou volám rodičům domů a jdu se umýt. Následuje zase čas na učení. Večer zahrají písničku a my můžeme jít do místnosti foyer, kde hrajeme hry anebo koukáme v televizi třeba na fotbal, a pak jdeme spát.

JAKÁ JE HOSTITELSKÁ RODINA NA VÍKEND, PŘIJALI TĚ? ROZUMÍŠ JIM?

Moje rodinka je úžasná. Ten můj náhradní tatka nebo jak to mám říct je profesor na jiné škole, než jsem já, ale když byl nějaký problém, vůbec nečekal a vše začal řešit. To je perfektní. Zároveň jsou hodní, milí, povídáme si úplně v pohodě, vzali mě už i na výlety. Jsou fakt super. Rozumím jim asi nejlépe ze všech, protože se snaží mluvit pomaleji nebo srozumitelněji. Když se totiž bavím se spolužáky, neuvědomují si, že mluvím pomaleji. Ale jinak rozumím, a když ne, tak zkusíme přes překladač.

POPIŠ NEJLEPŠÍ/NEJHORŠÍ ZÁŽITEK

Nejlepší zážitek? Ono toho je hodně, ale mám velmi ráda úterý a čtvrtek, když hrajeme basket a je zábava, všichni se nasmějeme. Baví mě, že když dám koš, tak mě ostatní podpoří, to je pěkné. Celkově se mi líbí, když si na mě vzpomenou, že se ptají: „Kde je Lucy?“ Všimají si mě, to je hezký pocit.

Nejhorší zážitek? Nebyl to nejhorší zážitek, spíš mi trochu vadily problémy s organizací. Například jsem měla dostat počítač a dostala jsem ho týden před tím, než jsem se vrátila na 14 dní do Česka. Tedy týden před francouzskými prázdninami po měsíci a půl čekání. Dost ve stresu jsem byla na semináři z matematiky, oni jsou o rok dále, nechápala jsem učivo, které je navíc ve francouzštině.

JAKÉ JSOU ROZDÍLY VE ŠKOLSTVÍ FRANCOUZSKÉM A ČESKÉM?

Těch je hodně. Například jejich gymnázium trvá 3 roky, ale mají delší školu každý den. Prázdniny jsou jinak, ve Francii mají co 2 měsíce na 14 dní prázdniny. Také u nich má vyučovací hodina 60 minut a často bývají dvouhodinovky, třeba 120 minut francouzštiny. To byl trochu šok, ale dá se to. Když je dvouhodinovka, udělají mezitím přestávku na 2 minuty, ale někdy to je fakt zdlouhavé.

Další velký rozdíl je, že pořád něco píšou. Jejich testy jsou rozsáhlé a nemají deseti-minutovky, ve kterých krátce odpovíš, většinou tam jsou otázky, kde se musíš rozepsat.

BYLA JSI UŽ SE ŠKOLOU NA NĚJAKÉM VÝLETĚ? JAK TO PROBÍHÁ?

Byla jsem v krásném alsaském městečku jménem Colmar s art plastique a tam jsme se byli kouknout na muzeum/galerii street art, to se mi moc líbilo. Jeli jsme tam autobusem asi 3 hodiny, byla to dlouhá cesta. Hodinu a půl jsme si Colmar procházeli a hodinu a půl jsme něco malovali, vyráběli, kreslili, sprejovali. To bylo moc pěkné.

ROZHOVOR

RUBRIKA

BYLA NĚKDY CHVÍLE, KDY JSI LITOVALA, ŽE SES DO TOHO DALA A CHTĚLA JSI ZPÁTKY DOMŮ?

Ano. Hned první školní den, to byla trošku katastrofa. Vlastně jenom vedení školy vědělo, že na jejich škole je někdo z Česka, ale jinak nikdo, ani můj třídní učitel.

Byla jsem v šoku, protože hned první školní den jsme měli dvouhodinovku s třídním učitelem a on pořád něco vysvětloval, dával nám nějaké papíry a já jsem mu vůbec nerozuměla. Byla jsem ve stresu, nikdo mi ani neřekl, kam mám jít, nechápala jsem, jak škola funguje. Zrovna ten den jsme měli do 17.30 a já jsem nebyla

zvyklá být tam tak dlouho. Přišla jsem na internát a nikoho jsem neznala a byla jsem hromádka neštěstí. Párkrát za den jsem si řekla, že chci domů, ale na konci toho týdne už to bylo super.

TEXT KATRIN NATALIE TSCHABA, FOTO LUCIE RUFEROVÁ

KULTURA

EPICKÉ ZAVRŠENÍ OBLÍBENÉHO SERIÁLU THE CROWN

Po roční odmlce jsme se opět dočkali celosvětově známého seriálu Koruna (The Crown). Šestá, již poslední řada nám přináší unikátní pohled do dění v britské královské rodině mezi lety 1997 až 2005.

Princezna Diana (Elizabeth Debicki) s tehdejším princem Charlesem (Dominic West) jsou rozvedeni a všichni doufají, že konečně najdou své štěstí. Diana si užívá společné chvíle s Dodim Al-Fayedem (Khalid Abdalla) na jeho jachtě pod drobnohledem paparazzi a celého světa. Charles by chtěl, aby jeho matka, tehdejší královna Alžběta II. (Imelda Staunton), přišla na oslavu narozenin jeho přítelkyně Camilly Parker Bowelsové (Olivia Williams).

První půlka řady je ukončena událostmi 31. srpna 1997, kdy dochází k vážné auto-nehodě princezny Diany a Dodiho. Jejich auto bouralo pod tlakem desítky fotografů v pařížském tunelu.

Svět je v šoku a všichni truchlí nad touto ztrátou. Na královnu je vyvíjen nátlak, aby prokázala svou soustrast vůči Dianě. Ta ze začátku odmítá projevovat své city a snaží se trávit čas se svými vnuky. Situace v zemi je vyhrocená a královna se konečně rozhodne vystoupit v televizi s krátkým, avšak velice emotivním projevem.

Druhá půlka poslední řady měla premiéru 14. prosince. V ní jsme se dočkali seznamení prince Williama (Ed McVey) s Kate Middleton (Meg Bellamy) a začátku jejich vztahu. Bohužel také uvidíme smrt královny matky (Marcia Warren) a princezny Margaret (Lesley Manville). Přislíbený je i návrat Claire Foy a Olivie Colman, které představovaly královnu Alžbětu II. v předchozích řadách. Na závěr je třeba dodat, že všichni herci převedli úžasné výkony a celému seriálu přidali na jeho hodnotě.

BARBORA NOVÁKOVÁ

LUCERNA SVÍTILA RŮŽOVĚ

Růžová se už dlouho spojuje s vítězkou Superstar 2018 Terezou Maškovou, která měla svou první show s názvem Růžová Lucerna v polovině listopadu 2023 v pražské Lucerně.

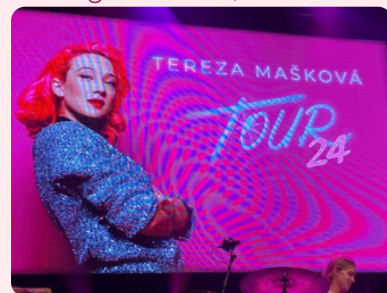
Už hodinu před koncertem netrpělivě čekali před vchodem fanoušci v růžovém oblečení. Ano, podle toho se poznají příznivci této zpěvačky – na všechny koncerty musí být minimálně jeden kousek oblečení růžový. A já s mamkou a dvěma kamarádkami jsme byly mezi nimi. Párkrát nás dokonce zastavili fotografové, abychom něco vzkázaly Terezce do Lucerny.

Na sedadlech na nás čekala růžová makronka jako překvapení. Usadily jsme se a už jsme jen nervózně čekaly na začátek show. Program začal třiminutovým videem z dětství Terezky, následovala videa ze Superstar nebo fanoušků z koncertů (kde jsme se objevily dvakrát i my! U tohoto videa jsme brečely.). Hostem byl zpěvák kapely No Name.

TEXT A FOTO
KATRIN NATALIE TSCHABA

Na závěr jsme slyšely naživo duet s Markem Lamborou Náš příběh. A úplně na konci nás čekalo překvapení – Tereza oznámila svou první tour Tereza Tour 24. Po koncertě byla autogramiáda, asi dvě hodinky jsme čekaly, ale stálo to za to. Byl to jeden z nejlepších večerů mého života.

NOVÉ HITY OD MĀNESKIN

V polovině listopadu 2023 spatřily svět nové písničky skupiny Måneskin. Pětice písní Honey (Are You Coming?), Valentine, The Driver, Off my face a Trastevere doplňují již čtvrté album s názvem Rush! (Are You Coming).

Pro ty z vás, kdo neví, o kom je řeč, tak Måneskin je italská rocková hudební skupina. Proslavili se v roce 2021, když vyhráli Eurovision Song Contest s písní Zitti e buoni. Mezi jejich nejslavnější písně dále patří: I Wanna Be Your Slave, Beggin (převzatá píseň), Torna A Casa, The Loneliest či Gossip. Kapela se skládá ze čtyř členů. Damiano David (vokály), Victoria De Angelis (baskytara), Thomas Raggi (kytara) a Ethan Torchio (bicí).

Skupina je momentálně na svém světové tour, např. v Austrálii, v Japonsku. Mimo to, členové nyní aktivně pracují na videoklipech pro nově vycházející písně. Poslední videoklip k písni Trastevere byl zveřejněn na konci listopadu. Tuto aktualitu bych si dovolila ukončit heslem, které v jednom interview zmínil Damiano. Rock And Roll Never Dies!

BARBORA NOVÁKOVÁ

A WORRISOME QUESTION/ÚZKOSTLIVÁ OTÁZKA

The teacher asks a simple question
I raise my hand without hesitation
The answer is something that I know
Something we talked about not long ago

Suddenly, a tight squeeze grabs my chest
I didn't think I'd get so stressed
Heart is aching
Legs rapidly shaking

The teacher notices my hand
And gives out his command
„Go on child, speak!
I'm sure your answer will be unique”

I know the answer very well
But it's like I'm under a spell
Tripping over my own words
I wonder: „What is this curse?!”

Everybody with their fingers pointing
I must look so disappointing
I can hear their judgmental thoughts
Judging my incompetence, of course

This was never my intention
I'm uncomfortable with the attention
A huge wave of sweat
Makes my forehead noticeably wet

My cheeks are getting red
I'm overwhelmed by this spontaneous dread
I close my eyes, and start counting
Oh God, why is nothing helping?

Thoughts get silent at last
I lost consciousness quite fast
This battle I lost
And at what cost

I awoke once again
Alongside a friend
To be honest, it could have been worse...
And with that, I'd like to end this verse

Otázka zazní ve třídě
Hned ruku zvedám hbitě
Však odpověď vím
Rád ji zodpovím

Náhle svírám v plicích dech
Mráz mi běží po zádech
Nač takovéhle rozpaky?
Ruku již nemohu vzít zpátky

Uchytí se mě panika
Sebejistota náhle zaniká
Stres mi ovládá mysl
Tohle nebyl můj úmysl

Kantor se na mě podívá
Cestu zpět tímhle pohřbívá
Praví, když mi dá hlas:
„Odpověz na dotaz!”

Setmí se před očima
Srdce bušit začíná
Třesou se mi ruce
Strach mám vkuse

Hlas se mi chvěje
Nevím, co se to se mnou děje
Odpověď vím
Tak proč jí nevypravím?

Všechny oči se dívají na mne
Má mysl si toho hned všimne
Spolužáci mě teď kritizují
Prstem si na mě ukazují

Proč se musím tak trápit?
Proč mám po dechu lapit?
Pot mi stéká po čele
Srdce mi vyskočit z hrudi chce

Takhle to nemůže jít dál
Abych se vkuse strachoval
Vždyť odpověď znám...
Porážku si jen tak nepřiznám!

LILIE DASKALOV

APOKRYF: ADAM & EVA

Adam a Eva po stvoření svém bohem v ráji žijí.

Vše, co se jim zlíbí, po ruce mají.
Serpentýna, žena Boží, Adama by chtěla.
On ve své bázni nedopouští, aby jej svedla.
Kouše si ret, boky kroutí, řasami mává.
Adam však stále odolává.

Serpentýna, žena Boží, své moci využívá.
Jak je krásná, jak je svůdná, tak je chytrá,
tak je lstivá.
Podobu mění, oku libá je však i nadále.
Její křivka svedla by každyčkého krále.
Jelikož jméno její Adamovi je známé; jméno
Malus (Jabloň) přijímá, poněvadž je jiné.

Malus za Evou se vydá, vyzkoušet svou lest.
Eva, duše čistá, netuší, kdo neznámá jest.
Svůj šarm Malus na Evě si zkouší.
Evu však pohled nepokouší.

Svého zbožňovaného Adama Malus navštíví.
Věří, co mu povídá, hošík bláhový.
Bůh sám ji prý stvořil jako jeho pravou
družku.
Zanedlouho milenci jsou spolu v lůžku.

Eva, žena bohobojná a věrná; koná, jak její
choť chce, ať jedná.
Přemlouvání tak trvá jen do pozití.
Na večer už leží v lůžku všichni tři.

Adam však Malus chce jen pro sebe a ona
jeho.
Eva tak nepoznává více muže svého.
Hospodin zná ženinu zradu zlou.
Nechce však trestat svou milovanou.
Když však povije syna Ježíše,
tak je nahněván.
Naděždy též není otec on sám.

Tak Adam a Eva jsou Hospodinem zatraceni.
Nyní z ráje, svatého sadu, pryč jsou nuceni jít.
Bolesti, strasti je do náruče přivinuly.
Adam, Eva vzpomínají na časy, co minuly.

Serpentýna proměněna v jedovatého hada.
Hospodin mstí se ženě, co jiného měla ráda.

Všechna ta láska, co sídlila v srdci jejím, čeká
v Edenu, je ovocem sladkým.
Vyslechni hada, před kterým varuje písmo
svaté.
Nemilovaná odvděčí se nastotisíckrátě.

Už víš, proč z tohoto stromu jíst nesmíš.
Jedině tak Serpentýnu vysvobodíš.

NÁMĚT: KAROLÍNA SKLARČÍKOVÁ,
KRISTÍNA ROSTÁŠ, SOFIE ŠTEFÁNIKOVÁ,
VIOLETTA ŠEBŮKOVÁ, VÍTĚZSLAV MERTA.
SLOVA: KAROLÍNA SKLARČÍKOVÁ

NAVĚKY

Poutník a pochroumaná touha
kupředu k cíli upřeně couvá
po staletí chval urputná chuť
na kyselé barvy travnatých duh

po staletí vpřed však ustálená vražda
a na konci duše pomluva každá
po dekádě vrací se druhotná rána
a v nedohlednu cíl dalšího rána

po milénia tlačí jak Sisyfos kámen
na vrchol dotlačí však jen krach
krachů dolmen a nekonečný vál
pod úchvatnými hvězdami já ponocoval

i po minuty tlaku jež ubodá onen sval
postačí i sekundy stran
sekundy jež dělí života a smrti dál
jež já jsem dávno obětoval

a jak teď dál
drží jej nedokonalý svár
od temnoty noci
do slunečného rána
a půl tuny věci, které postrádá

TEXT A FOTO ONDŘEJ MAŇUCH

VÁNOČNÍ CHLAPEC – SCÉNÁŘ FILMU

[FADE ZÁBĚR (dům)]

[MONTÁŽ ZÁBĚR]

INT. ELLIOTŮV POKOJÍČEK

Z okna jde vidět tma. Je pozdní hodina. Malý chlapec, Elliot (5–7 let), leží ve své posteli. Probudí se, protože slyší zvuky zezdola.

Tlumené zvuky.

Elliot: *(potichu ospale)* Co je to za zvuk?

Tlumené zvuky.

Elliot: Možná to je Santa Claus...

Elliot vstává ze své postele. Jde ke dveřím a po schodech dolů. [záběr nohy] Má na sobě své oblíbené zelené pyžamo.

INT. VELKÉ SCHODIŠTĚ

Elliot jde ospale po schodech dolů. Zastaví se a vykoukne mezi zábradlím až do kuchyně.

INT. KUCHYŇ

Elliot slyší někoho mluvit. Nejde jim moc dobře rozumět.

Neznámý 1: Počkej!

Neznámý 2: Ne takhle ne... Musíš víc napravo...

Neznámý 3: Ještě... Skříňky...

Neznámý 2: Už bychom měli jít, ať nás nechytí!

VLASTNÍ TVORBA

RUBRIKA

ČTYŘI ROČNÍ OBDOBÍ (HAIKU)

Elliot se trochu vyděsí. Neví, kdo to je, ani co by měl udělat. Při rozmýšlení se zaposlouchá pozorněji.

Neznámý 1: Hele... Kolik perníčků máme ještě rozdat?

Neznámý 2: Santa se bude zlobit.

Elliot: Santa?

Elliot se s zaujetím přiblíží ke kuchyni. Vidí pár malinkých mužíčků v zeleném úboru se špičatýma ušima. Dva stojí před kuchyňským pultem vedle trouby. Jeden stojí na pultu a otevírá skříň, kam pokládá mísy s cukrovím. Elliot se přiblíží ještě trochu blíž. Všimnou si ho.

(úryvek ze scénáře Vánoční chlapec)
SCÉNÁŘ A KRESBA LILIE DASKALOV

Sluneční záře
Léto zahřívající
Stromy chvějící

Barevný podzim
Své listy už zhadzuje
Větve teď mrznou

Tráva pokrytá
Vločky z nebes padají
Sáně lítají

Sníh už roztává
A všude můžu cítit
Vůni kytiček

Hluboký nádech
Včelky poletující
Radost přináší

LILIE DASKALOV

VÝTVARNÁ DÍLNA

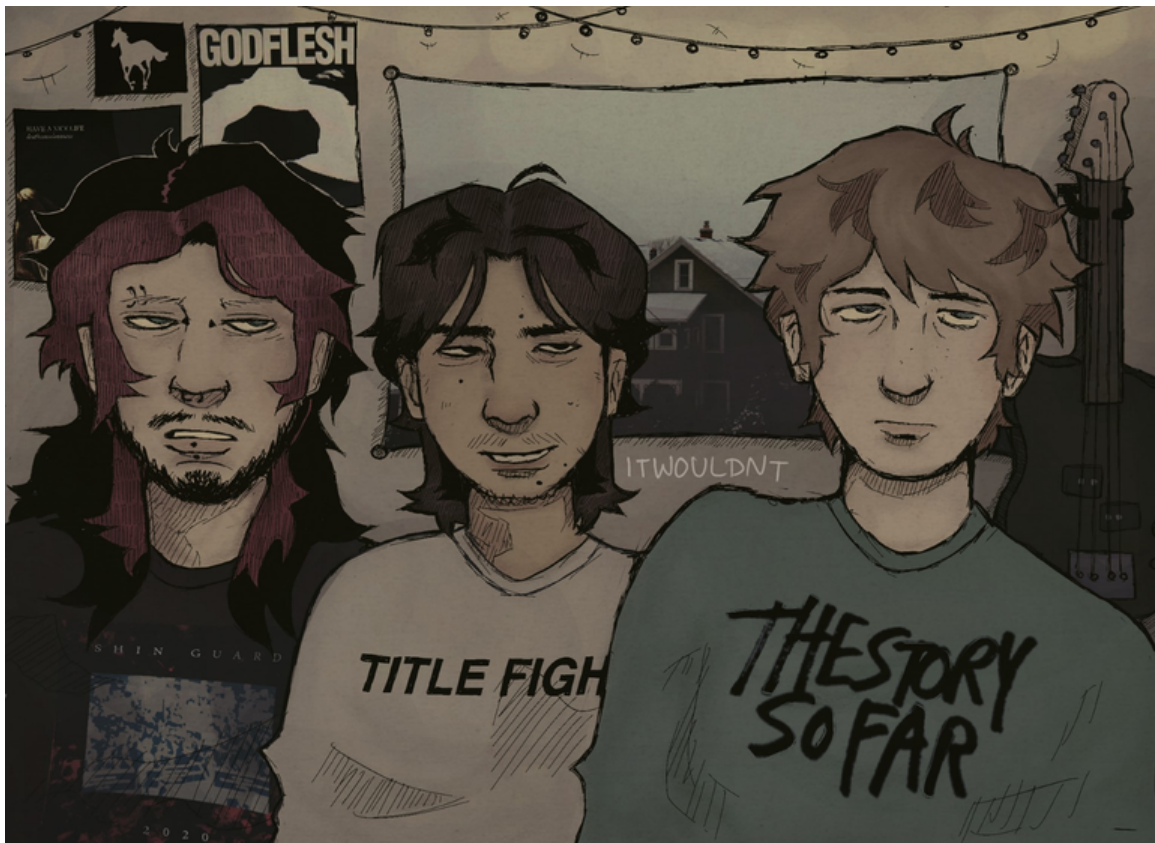
RUBRIKA

LAURA MARTIROSYAN

VÝTVARNÁ DÍLNA

RUBRIKA

LAURA MARTIROSYAN

LAURA MARTIROSYAN

VÝTVARNÁ DÍLNA

RUBRIKA

Z HODIN MGR. ŠIMONKOVÉ

ADÉLA PEKÁRKOVÁ

MARIJA CHAGOVETS

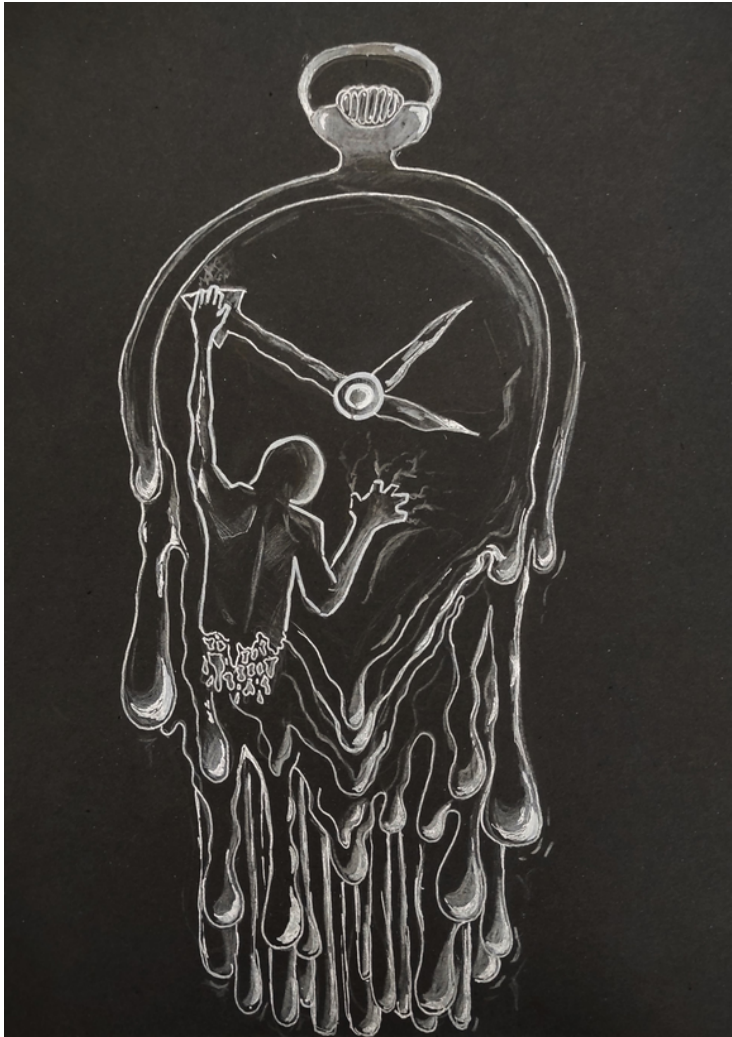

NATÁLIE JUSTÝNA SMIČKOVÁ

VÝTVARNÁ DÍLNA

RUBRIKA

Z HODIN MGR. ŠIMONKOVÉ

NELA PULKRÁBKOVÁ

SÁRA GRĚSOVÁ

NELA FOLTASOVÁ

ČAS

Lidé jsou zvláštní...

Pořád někam spěchají nebo mají něco na práci...

...a zastaví se až když jsou staří.

Hmm...Ne. Nejspíš si jen myslí, že nestihají.

Třeba jim zamlada čas utíká jinak?

Ale času mají dost, ne?

Nebo možná prostě ví, jak svůj čas využít, zatímco já ne.

A proto jsem tady.

Karolína Světlíková, Iva Wiesnerová